

Nog vroeger, in of omstreeks de 7^e eeuw ⁽¹⁾, wijzen de namen op *tūn* in Boulonnais op bevolkingstoevoer uit Engeland, met inz. Boulogne als invalshaven.

Zo moet het reeds in de 4^e-5^e eeuw geweest zijn. De intense germanisatie van de noordwestelijke helft van Pas-de-Calais (hoewel dit gebied, blijkens de vele namen op *-iacum*, relatief dicht bevolkt was in Gallo-Romeinse tijd), alsmede de ligging van het Romaanse relictgebied in Zuid-Oost-Vlaanderen en West-Brabant, ingebeukt van uit het noordwesten en het oosten (zie p. 1141), wijzen er op dat in Pas-de-Calais en in Vlaanderen de Germaanse invasie in hoofdzaak over zee gebeurd is. De naam *litus Saxonicum* omstreeks 400 voor deze kust, staat daar ongetwijfeld mee in verband. Niet de Salische Franken, die door de Kempen en Brabant naar Doornik, Kamerijk en verder in de richting van de Somme opgerukt zijn, doch de Noordzeestammen uit Noord-Duitsland hebben Vlaanderen en Boulonnais gegermaniseerd. Vandaar het optreden van gelijkaardige taaltendensen als in Engeland.

3° De streek van Rijsel

In het Rijselse is in Merovingische tijd een taalgrens ontstaan met een grillig verloop.

Dat in de 5^e eeuw de gehele streek menggebied was, blijkt uit namen als bv. Estaimbourg, Herseaux, Houtin, Roubaix en de namen op *-iacas*.

Ten westen van Rijsel is er geen onderbreking geweest in de Germaanse taalevolutie. Daarvoor pleit vooreerst de Gallo-Romeinse naam *Primiacum* > Prêmesques, met *-iacum* > *-eke*. Vervolgens Escobecques uit Germaans *skaldubaki* met umlaut *baki* > *beki* (8^e eeuw). In hetzelfde gebied liggen een aantal namen op *-inga haim* (Erquinghem, Radinghem, Capinghem, Verlinghem, Bazinghem), die, zoals bleek op p. 1126, ten vroegste uit de 6e eeuw (hoewel met mogelijkheid van evolutie uit 5e-eeuwse namen op *-ingas*) en ten allerlaatste uit de 9e-10e eeuw dateren. Tussen al deze namen in ligt Ennetières < Latijn *anatārias*, waarin de Romaanse evolutie van intervocalische *t* tot *ā* (in of omstreeks de 6e eeuw) niet is opgetreden. Bijgevolg is dit gebied van de 6e eeuw tot na de 8e eeuw ononderbroken Germaans geweest.

Blijkens de naam Merville (even verder westwaarts) echter, is in de 10e eeuw de gehele streek tot aan of tot dichtbij de Leie geromaniseerd. Escobecques neemt dan ook deel aan de 12^e-eeuwse Romaanse evolutie *al* > *au* vóór consonant.

Ten noordoosten van Rijsel daarentegen lijkt sedert de 6e eeuw alles Romaans te zijn geweest. Roubaix, uit Germaans *raus-baki*, vertoont assiblatie van *k* (5e-6e eeuw); eventuele substitutie van *baiz* aan jonger *beki* is uitgesloten wegens de bewijskracht van volgende namen. Pérenchies < *Parentiacas* en Wambrechies < *Winidaberhtiacas* vertonen Romaanse assiblering van *t* vóór *j* die, blijkens de gegevens uit Boulonnais, ten vroegste in de 5e en ten laatste in de 8e eeuw optreedt. In tegenstelling met bv. Rozenaken = Russeignies, doch in overeenstemming met Amougies = Amengijs, bestaat bij Dottignies = Nl. Dottenijs en bij Évregnies geen vorm met ononderbroken Germaanse

⁽¹⁾ Deze datering, omdat in Engeland de namen op *tūn* niet behoren tot de oudste Angelsaksische periode.